

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 036 54/99-03017
Signatura: bc5ws201

Oblastní pracoviště č. 02 Střední Čechy
Okresní pracoviště Nymburk

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Gymnázium J. S. Machara, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, Královická 668 PSČ: 250 50
Identifikátor ředitelství:	600 007 774 IZO: 108 003 868
Ředitel školy:	PhDr. Miloslav Tobrman
Zřizovatel:	MŠMT ČR, Karmelitská 7, Praha 1
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Praha-východ, Biskupsaká 7, Praha 1
Termín inspekce:	25. září 1998, 2. a 3. března 1999
Inspektoři:	Mgr. Slavomír Vaněk, Mgr. Jaroslav Chrpa
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, školní řád, třídní knihy, třídní výkazy, Výroční zpráva školy, učební dokumenty, písemné práce předepsané osnovami, protokol o maturitní zkoušce, protokol o písemné maturitní zkoušce, jmenování maturitní komise, maturitní otázky.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Inspekce byla zaměřena na podmínky a průběh vzdělávání vybraných vyučovacích předmětů ve třídách čtyřletého studia a opravné maturitní zkoušky

1. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Gymnázium sídlí ve vlastní budově postavené v letech 1925-27. Od doby konání komplexní inspekce (viz inspekční zpráva čj. K-03-06-9596/117/96Vk z 22. února 1996) nedošlo k významnějším změnám exteriéru budovy. Kvalitativně se daří zlepšovat interiér školy (opravovány jsou postupně po podlažích podlahy a stěny učeben, renovována okna atd.). Opravy je možné provádět díky dostatečnému počtu učeben průběžně během školního roku. Dokončena byla plynofikace kotelny a renovace chlapeckých WC. Významným zlepšením materiálně technických podmínek výuky informační a výpočetní

techniky bylo repasování stávajících počítačů a doplnění dalšími na celkový počet třiceti ve škole. Z nich je deset umístěno v počítačové učebně, osm v laboratoři a kabinetu fyziky a další slouží vedení školy a vyučujícím v jednotlivých kabinetech. Jeden je určen administrativě školy. Dalším důležitým počinem vedení je získání pozemků přiléhajících k budově školy (za symbolickou cenu) a jejich postupná úprava k tělovýchovným účelům. Před dokončením je hřiště na odbíjenou s umělým povrchem, následovat bude hřiště pro košíkovou a lehkooatletický ovál.

Výuka sledovaného čtyřletého studijního oboru (v současnosti dvě třídy čtvrtého ročníku, po jedné třídě druhého a prvního ročníku) probíhá společně s třídami víceletého studia v celé budově školy. Počet učeben, laboratoří, tělocvičen i ostatních prostor školy se nezměnil a je zcela dostačující vzhledem ke vzdělávacímu programu, počtu žáků a tříd. Učebny jsou zařízeny střídavě, funkčně, i když mnohé jsou dosud v neutěšeném stavu (nevymalované, místy porušené omítky a zárubně). Lépe jsou vybaveny odborné učebny a laboratoře. Na výraznější obnovu a doplňování didaktické techniky, pomůcek a publikací knihovny má škola stále menší objem finančních prostředků. Po dobu oprav interiérů školy však nebude ke jmenovaným účelům třeba žádných vyšších nákladů.

Současné vybavení školy je na standardní úrovni. Pozitivně je hodnoceno úsilí vedení školy o celkové zlepšení materiálně technických podmínek s vytčením priorit.

Současné materiálně technické podmínky jsou hodnoceny jako průměrné.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Škola má ve vztahu ke vzdělávacímu programu a k počtu žáků odpovídající prostorové podmínky. Tvoří uzavřený, samostatný komplex, který umožňuje výuku všech povinných i nepovinných předmětů učebního plánu (tělocvična, hřiště, knihovna, odborné učebny a kabinety). Vybavení pracovních míst žáků a učitelů je standardní. Rozvrh hodin a rozvrh přestávek odpovídá vyhlášce o střední škole. Škola nemá vlastní školní jídelnu, žáci mají zajištěno stravování ve školních jídelnách sousedních škol. Pitný režim je zajištěn automaty na teplé i studené nápoje.

Psychohygienické požadavky žáků i zaměstnanců jsou respektovány, v průběhu inspekce nebyly shledány závady. Podmínky pro realizaci vzdělávacího programu jsou v tomto směru spíše nadprůměrné.

3. Hodnocení personálních podmínek

Výuka ve sledovaných hodinách českého jazyka a literatury, základů společenských věd, dějepisu, němčiny, matematiky, fyziky, chemie a biologie je zajištěna plně odborně i pedagogicky způsobilými učiteli. Anglický jazyk byl vyučován dvěma plně způsobilými učitelkami a jednou vyučující, která složila základní státní zkoušku v jazykové škole. Jedna z vyučujících je krátce v důchodu. Současný pedagogický sbor je stabilizovaný, dochází pouze k jeho přirozené obměně při odchodech do důchodu.

Personální zajištění hospitovaných hodin z hlediska dosažené odborné i pedagogické způsobilosti je hodnoceno jako vynikající.

4. Plnění učebních osnov

Výuka sledovaných předmětů probíhá přímo podle platných osnov, které má každý vyučující k dispozici. Tématické plány, které nejsou povinnou dokumentací školy, nejsou vedením vyžadovány. Někteří vyučující si je sestavují jen pro vlastní potřebu. Vzhledem k tomu, že některým tématickým celkům jsou v osnovách přiřazeny značné hodinové dotace bez přesnější specifikace jejich počtu, může snadno dojít ke zpožděním výuky. Ta však nebyla zjištěna. Řediteli bylo doporučeno (ke snadnější kontrole časového průběhu výuky vedením školy a možnosti jiného uspořádání jednotlivých tématických celků než je uvedeno v osnovách) sestavit v předmětových komisích tématické plány.

V plnění učebních osnov nebylo zjištěno žádné pochybení.

5. Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Humanitně orientované předměty (český jazyk a literatura, dějepis, základy společenských věd, výtvarná výchova):

Hospitováno bylo 7 vyučovacích hodin jmenovaných předmětů. Sledované hodiny byly obsahově připravené, jejich metodická struktura byla většinou standardní. Téma hodiny bylo vždy určeno, cíl hodiny byl méně zřetelný a zhodnocení jeho dosažení bylo spíše výjimkou. V menší míře byly zařazovány moderní metody práce (problémové učení, řízený rozhovor, rozbor textu, práce s chybou apod.). Audiovizuální technika nebyla ve sledovaných hodinách využita. Projev a styl práce vyučujících byl srozumitelný, přehledný a přiměřený věku žáků. Atmosféra ve třídách byla příznivá, motivace žáků jen průměrná. K hodnocení žáků využívali vyučující obvyklých postupů (individuální zkoušení), často bez efektivního zapojení ostatních žáků. Tempo vyučovacích hodin bylo ovlivněno nižší aktivitou žáků, jejich vědomosti, dovednosti a návyky jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům průměrné.

Anglický a německý jazyk:

Hospitace proběhla ve čtyřech hodinách cizích jazyků. Sledované hodiny byly vyučovány, až na jednu vyučující, plně odborně i pedagogicky způsobilými učitelkami. Měly vždy zřetelně stanovené téma a vysledovat bylo možné i jejich cíl. Učivo bylo podáváno věcně správně. Hodiny byly dobře připravené, ve třech hodinách bylo vystřídáno několik vyučovacích metod. Tyto hodiny byly pestré, pro žáky zábavné, po všech stránkách efektivní. Jedna sledovaná hodina byla jednotvárně zaměřená na cvičení v učebnici bez aktivní tvorby vět v cizím jazyce. Předepsané písemné práce mají, jak bylo dohodnuto předmětovou komisí, formu eseje. Tři témata práce jsou předem žákům oznámena, pro samotnou práci je pak jedno vylosováno, případně určeno vyučující. Práce jsou opravovány a uchovávány pro případnou potřebu (např. doložení oprávněnosti klasifikace).

Přírodovědně orientované předměty (matematika, fyzika, chemie a biologie):

Všechny sledované hodiny byly vyučovány plně odborně i pedagogicky způsobilými vyučujícími. Po obsahové stránce byly bezchybně připraveny. Vždy bylo zřetelně uvedeno téma hodin, jasný byl i jejich cíl. Motivace žáků k učení byla uplatněna v biologii a chemii, slabě ve fyzice. Chyběla ve sledované hodině matematika. Metodicky převažovala forma

řízeného dialogu, kterou se ve fyzice nepodařilo pro náročnost probíraného tématu (atomová fyzika) a zjevného nezájmu většiny žáků třídy uplatnit. Hospitované hodiny v maturitních třídách ukázaly, že žáci sledují pozorně výuku jen těch předmětů, ze kterých budou maturovat nebo konat přijímací zkoušky. Ani v jedné ze sledovaných hodin neproběhlo klasifikované ověřování znalostí žáků. Pro všechny hodiny byla charakteristická příznivá uvolněná atmosféra a pozitivní přístup vyučujících k žákům.

Úroveň kvality výuky ve sledovaných humanitně orientovaných předmětech byla v intervalu spíše nadprůměr až průměr, cizích jazyků v intervalu vynikající až průměr a přírodovědně orientovaných v intervalu nadprůměr až slabý podprůměr.

V celku byly sledované hodiny hodnoceny jako spíše nadprůměr.

6. Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Sledovány byly výsledky vzdělávání žáků druhého a čtvrtého ročníku čtyřletého studia v závěru předchozího školního roku. Třetí ročník chybí v důsledku zavedení povinné devítileté školní docházky. V druhém ročníku studují žáci v jediné třídě, která vznikla sloučením dvou tříd prvního ročníku s nízkým počtem žáků (po spojení 33 žáků). V této třídě prospěli dva žáci s vyznamenáním, ostatní prospěli (jeden po vykonání opravné zkoušky). Ve třídách čtvrtého ročníku studuje celkem 60 žáků. Z nich šest prospělo s vyznamenáním, ostatní prospěli. Školu pro neprospěch v šesti předmětech musel opustit jeden žák.

Neporovnatelné jsou výsledky vyučování žáků čtyřletého studia s jejich vrstevníky víceletého studia jak co do počtu vyznamenání, tak studijních průměrů celých tříd. Tato srovnání potvrzují úroveň znalostí žáků sledovanou během hospitovaných hodin. Žáci měli nižší úroveň komunikačních schopností, většina nedovedla jasně formulovat své názory. Žáci čtyřletého studia jsou během výuky méně aktivní než žáci studia víceletého.

ČŠI hodnotí školu z hlediska výsledků vyučování jako spíše podprůměr.

Hodnocení opravné maturitní zkoušky, která se konala 25. září 1998. Zkoušku měli konat dva žáci. Jeden se nedostavil s omluvou, že se necítí být dostatečně připraven. Komise jeho omluvu neuznala a na jmenovaného žáka se pohlíželi jako by studia zanechal. Bylo mu písemně sděleno, že zkoušku může vykonat do dvou let.

1. Hodnocení podmínek, v nichž maturitní zkouška probíhá

Maturitní zkouška probíhala ve sborovně školy. Přestávky mezi zkoušením byly neúměrně dlouhé, ale nebylo možné je zkrátit, protože zkoušení bylo vázáno na rozvrh hodin vyučujících. Vyučující komunikovali s maturantem přívětivě se snahou žáka nestresovat.

2. Obsah maturitní zkoušky vzhledem ke vzdělávacímu programu školy a profilu absolventa

Maturitní otázky zkoušených předmětů pokrývaly osnovami předepsané učivo.

3. Posouzení znalostí či výkonu žáka

Zkoušený maturant předvedl ve všech předmětech dostatečné znalosti, které byly mírně lepší v českém a anglickém jazyce než v matematice a fyzice. Vyučující mu dávali dostatečný prostor, ale jeho vyjadřovací schopnosti měly nízkou úroveň.

4. Hodnocení a klasifikace žáků

Klasifikace byla projednána celou komisí. Po diskusi došlo ke shodě, že znalosti jsou ve všech předmětech dostatečné.

5. Dodržování právních předpisů

Vyhláška MŠMT ČR č. 442/91 Sb., o ukončování studia na středních školách a učilištích, nebyla porušena. Dokumentace příslušná k maturitní zkoušce (obal protokolu, vložky protokolu, protokoly z písemných a praktických maturitních zkoušek, katalogové listy, třídní výkazy atd.) byla připravena a bezchybně vyplněna.

Během maturitní zkoušky nebyla porušena příslušná právní norma. Maturita probíhala v přívětivé atmosféře, ale v prostředí, které významnost této zkoušky nijak nepodtrhovalo. Hodnocena je jako průměrná. Výsledky klasifikace byly ve všech předmětech dostatečné. Klasifikace odpovídala předvedeným znalostem.

ZÁVĚRY

Škola je v současnosti standardně vybavena. Vedení školy postupně zlepšuje materiálně technické- podmínky dle vytčených priorit. Psychohygienické podmínky jsou vyhovující, nebyly shledány závady. Personální podmínky jsou z hlediska dosažené odborné i pedagogické způsobilosti vynikající. Učební osnovy jsou plněny. Úroveň výuky ve sledovaných předmětech byla hodnocena jako spíše nadprůměrná. Dosahované výsledky výuky žáků čtyřletého studia jsou výrazně nižší než u žáků víceletého studia.

Během maturitní zkoušky nebyla porušena příslušná právní norma. Výsledky klasifikace byly ve všech předmětech dostatečné. Klasifikace odpovídala předvedeným znalostem.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmuVaněk v. r.....

člen týmuJ. Chrpa v. r.....

V Nymburce dne 16. března 1999

Přílohy: nejsou

Inspekční zprávu jsem převzal dne19. března 1999.....

razítko

Podpis ředitele školyPhDr. M Tobrman v. r.....

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR	30. března 1999	64/99
Školský úřad: Praha - východ	30. března 1999	66/99
Rada školy:	30. března 1999	65/99

Připomínky ředitele školy - nebyly zaslány

Datum	Čj. ČŠI	Text
-	-	-